

LINTULAUMOJEN OLESKELU LAITUMILLA JA REHUNURMILLA HEIKENTÄÄ REHUHYGIENIAA

Ei ulosteperäistä saastutusta rehuun tai juomaveteen

Eläinten terveys ETT ry:lle on tullut erityisesti Itä-Suomen maidon- ja naudanlihan tuotantotiloilta useita yhteydenottoja siitä, liittykö hanhien ja joutsenten levähdyspaikkoinaan pitämiin ja ulosteillaan likaamiin heinä- ja säilörehunurmiin salmonellatartunnan riski.

Salmonella on ulosteeseen erittyviä bakteeri, joka tarttuu suun kautta rehun tai juomaveden välityksellä. Tauti voi tarttua eläimestä ihmiseen ja päinvastoin. Salmonellatartunta voi sekä eläimellä että ihmisellä olla oireeton tai vakavimmillaan aiheuttaa kuumeisen suolistotulehduksen, veristä ripulia ja jopa kuoleman.

Ruokavirastosta saatujen tietojen mukaan salmonellatartunnat ovat joutsenilla ja hanhilla varsin harvinaisia. Pohjois-Karjalassa keväällä 2016 tehdyssä tutkimuksessa ei hanhien ulosteesta todettu salmonellabakteereita. Tutkimus tehtiin ottamalla ns. tossunäytteitä laitumilta ja säilörehunurmilta, joilla linnut olivat oleskelleet.

Rehupelloille kertyneiden lintujen ulosteiden joutumista sadonkorjuun yhteydessä säilörehun tai heinän sekaan on käytännössä vaikea estää. Sato voidaan niittää tavanomaista pitempään sänkeen ja välttää karhottamista. Tällaisissa tapauksissa säilörehu on aina syytä hapottaa laadun varmistamiseksi käyttäen muurahaishappopohjaista säilöntäainetta. Pahiten lantaantuneet ja poljetut alueet on paras jättää korjaamatta. Rehun sekaan joutuneet ulosteet heikentävät rehun laatua, lisäävät rehun kokonaisbakteeripitoisuutta ja ovat selkeä riski eläinten terveydelle sekä tuotannon laadulle ja kannattavuudelle. Huonolaatuisen rehun mahdollisesti sisältämät muut kontaminaatiot, kuten listeria- ja klostridibakteerit voivat heikentää maidon laatua. Ulostekokkareet hajoavat viimeistään seosrehua valmistettaessa, eikä nauta pysty niitä rehun seasta erottelemaan.

Laidunnettaessa eläimiä on myös syytä huolehtia juomaveden puhtaudesta ja puhdistaa juomastiinat säännöllisesti. Linnut käyttävät helposti avoimia juoma-altaita kylpypaikkoinaan ja likaavat niitä ulosteillaan. Tehokas automaattikuppi tai juottovaunu on hygieenisin ratkaisu.

*Olli Ruoho
Asiantuntijaeläinlääkäri
Eläinten terveys ETT ry*